

zeker als Richard Minne een waarachtig, zij het singulier, dichter is, even zeker spreekt hij steeds de waarheid, ook wanneer hij zich een houding geeft alsof hij liegt. Een waarachtig dichter kan nu eenmaal niet anders dan de waarheid spreken. Alleen dilettanten en epigonen kunnen als dichter liegen; ja, zij liegen feitelijk altijd, ook al meenen zij de waarheid te spreken, want zij kunnen niet geduldig en intens genoeg luisteren, wanneer er tot hen gesproken wordt.

Richard Minne echter, die een virtuositeit bezit om de dingen langs den neus weg te zeggen, alsof zij er volstrekt niet op-aan komen, spreekt de waarheid, ook wanneer hij „soms tijds liegt”. Hij zegt de waarheid echter zóó, dat zij niet opvalt. Gij moet haar zoeken, als ge haar vinden wilt.

De dichter Minne — en daar heeft hij gelijk aan! — is geen vriend van groote woorden. Men zou hem in dit verband een anti-rhetoricus kunnen noemen, liever versnijdt hij een vers tot een grimas (Hoveniersgedichten) dan aan het een of ander pathos voet te geven. Een enkele maal doet deze hang naar den eenvoud opzettelijk aan (zoo in „De jonge Republiek”), doch meestal is zij de volmaakt beheerschte uitdrukking van een fundamenteele innerlijke gespletenheid: een wonde met gloeiende ijzers dichtgeschroeid, doch die het leed, slaakte geen kreet en een glimlach bleef beven om zijn smartelijken mond.

Elk gedicht van Minne is zulk een toegeschroeiende wonde. Alleen... gij bemerkt het vaak niet meer. De „huid” van het gedicht is koel en glad geworden als van een ongerepte vrouwehand. Dat is Richard Minne's meesterschap, dat hem tot een der uitzonderlijkste dichters van Vlaanderen maakt. Als men maar niet meent, dat dit alles „een kwestie van techniek” is. Want men zou zich deerlijk vergissen daarmee. Een Minne-school is volstrekt ondenkbaar. Een epigoon van Minne zou zichzelf in minder dan geen tijd volkomen belachelijk hebben gemaakt. Richard Minne verstaat de kunst te wandelen tusschen het sublieme (waartegenover alleen het zwijgen past) en het ridicule, als liep hij, een genoeglijk pijpje rookend, op een breeden, gasfalteerden weg. Dat is zijn geheim. Juist als gij meent hem te zien vallen, weet hij met een quasi-nonchalant armzwaaitje, het evenwicht te bewaren. Wie het hem zou pogen na te doen, zij gewaarschuwd: zoowel de afgrond van het sublieme als van het ridicule zenden doodelijke stralen uit!

ROEL HOUWINK

JAN ENGELMAN, *Het bezegeld hart*. A'dam, Em. Querido's Uitgeverij, 1937.

De Katholieke dichter Jan Engelman heeft een buitengemeen fijn ontwikkeld gehoor voor de muzikale waarde der poëzie. In zijn „Tuin van Eros” vindt men hiervan talrijke bewijzen en ook in dezen nieuwen bundel ont-